

Verslag van de themabijeenkomst windturbines van de statencommissie Ruimte en Groen van 22 april 2004

Aanwezig:

mr. J.G.M. Reerink (voorzitter), mevrouw A. Jonkers-Cornelisse (SP), mevrouw drs. A.J. Dekker (D66), drs. R.E. de Vries (D66), mw. G.B. van Keulen-Saenger (D66), mw. P. Doornenbal-van der Vlist (CDA), mevrouw drs.ing. I.L. Oostlander (CDA), W. de Niet (CDA), mevrouw J.C. Kramer (PvdA), drs. W.J. Bos (PvdA), R. Vis (GL), C.J. van Kranenburg (ChristenUnie), drs. K. de Heer (ChristenUnie), J.L.M.M. Damen (VVD), mr. J.H. Ekkers (VVD), S.J. Klarenbeek (VVD), P. Ooms (SGP)

Afwezig: dr. R. Bisschop, M. van de Groep, F. Killi, J.F. Kloppenborg, drs. T.G.P.M. Ruijs, J.L.N. Schreurs, P. Seldenrijk, ir. B.A. Witteman

Ambtelijke delegatie: mevrouw R. Kraaier, mevrouw D. van Cooten, mw. W. Voorneman-Rikkers (notuliste Voorneman Van Weerd Notuleerbureau)

Adjunct-griffier: mevrouw drs. J.J.C. Stam

Opening

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Bericht van verhindering is ontvangen van de heren Bisschop, Van de Groep, Killi, Kloppenborg, Ruijs, Schreurs, Seldenrijk, Witteman

Mededelingen

De voorzitter licht – onder verwijzing naar de uitnodigingsbrief – de opzet en het doel van deze bijeenkomst toe.

Algemene inleiding door de heer Boerkamps (WEOM)

De heer Boerkamps (WEOM) geeft aan de hand van een sheetpresentatie een algemene inleiding over windenergie. De sheets zijn als bijlage aan het verslag gevoegd. Korthedshalve zij verwezen naar de inhoud.

Technische vragen

De heer Klarenbeek informeert naar de toename van Db indien windturbines naast een snelweg worden geplaatst.

Persoonlijk is spreker van mening, dat de provincie slechts gehouden is aan het plaatsen van 50 MW en het uitgangspunt niet hoeft te zijn zoveel mogelijk kWh op te wekken. Hogere windturbines leveren alleen maar meer kWh op; het zicht wordt er niet mooier op.

De heer Damen informeert ter zake clustering of het aantal windturbines uit oogpunt van het kostenaspect een rol speelt. Voorts informeert spreker of in het kader van de windturbines nog steeds een beroep kan worden gedaan op de Groenfinanciering.

De heer Van Kranenburg informeert of de ondergrond, waarop de windturbines zijn geprojecteerd, betrokken zijn bij de Mer.

De heer De Vries informeert naar de criteria voor een windrijk gebied.

Mw. Jonkers verzoekt de heer Boerkamps vanuit zijn kennis een advies te geven omtrent de locaties.

Mw. Dekker informeert tot hoever kan worden gegaan met de schaalvoordelen van windturbines.

De heer Vis merkt op dat windturbines mooi zijn, zeker als ze in een lijnopstelling staan. Spreker vraagt zich af waarom het vorenstaande in de presentatie wordt aangegeven als nadeel in plaats van voordeel. Met betrekking tot de sheet andere relevante aspecten vraagt spreker zich af of de percentages bij elkaar mogen worden opgeteld, hetgeen door de heer Boerkamps wordt bevestigd.

De voorzitter heeft gelezen dat er windturbines van 120 m komen. Hij informeert of dat meer energie oplevert en hoe dat zich verhoudt tot het nadeel van het zicht.

De heer Boerkamps gaat als volgt op de vragen in.

Het geluid van de snelweg op de gevel bedraagt 50 dB. Op grond van de windnormcurve mag een windturbine in de meest kritische situatie (bij een windsnelheid van 8 m/sec omdat het geluid van een windturbine dan nog uitkomt boven het achtergrondgeruis van bomen) maximaal 44 dB op de gevel produceren; als het harder gaat stormen hoort men de windturbines niet meer. Geluid is logarytmisch; 3 dB meer betekent dat het geluid twee keer zo hard is zodat de bron die minder geluid produceert niet boven de andere bron uitkomt.

Er kan om twee redenen voor windturbines worden gekozen:

- omdat het beleidsmatig is afgesproken of
- omdat gestreefd wordt naar het realiseren van een bepaalde doelstelling nl. het produceren van schonere energie en het vermijden van CO₂-uitstoot vermijden.

Het is niet zo dat turbines, die op minder windrijke locaties staan, de helft minder energie produceren; ze dragen echter wel minder bij hetgeen uit oogpunt van de Kyoto-doelstelling een gemiste kans is.

Met betrekking tot clustering is sprake van twee soorten voordeel:

- in het kader van het milieu: het geluid en de slagschaduw zal beperkter zijn omdat er vanuit mag worden gegaan dat middenin een cluster geen woningen liggen.
- de hinder en het hinderoppervlak worden beperkter. Dat geldt ook voor vogels en alle andere aspecten.

De visuele hinder zal groter worden. Zo wordt die tenminste vaak ervaren. De kostenvoordelen zijn niet heel groot, omdat nog een andere factor speelt nl. het parkeffect. De turbines staan elkaar in feite een beetje in de weg, waardoor er sprake is van minder opbrengst. Een lijnopstelling is qua parkeffect gunstiger, terwijl een losstaande turbine het gunstigst is. In het laatste geval zijn de kosten van inpassing, infrastructuur echter weer veel hoger.

De heer Damen informeert bij welk aantal het voordeel wordt behaald.

De heer Boerkamps antwoordt, dat er niet veel schaalvoordelen zijn bij een groter aantal. Het is niet zo dat het rendement twee keer zoveel is, indien er twee keer zoveel windturbines staan.

Er kan ter zake de windturbines nog steeds een beroep worden gedaan op de Groenfinanciering. Dit levert een gunstiger rentepercentage op, hetgeen tot een beter rendement van het project leidt.

Naar de ondergrond, de veiligheid en met name de impact op leidingen (hoogspanningsleidingen en spoorlijnen) is in de Mer heel nadrukkelijk gekeken. Voor bijna alle locaties is geconcludeerd, dat de windturbines goed inpasbaar zijn en voldaan wordt aan de afstandseisen. Het enige dat nog speelt, is, dat de Gasunie heeft aangegeven veel grotere afstanden tot gasleidingen te willen gaan toepassen.

Met betrekking tot de windsnelheid in de provincie Utrecht licht spreker toe, dat het op 80 m hoogte bij Abcoude ca. 7 m/sec waait; in Eemnes is dit onder de 6,5 m/sec. Het verschil van

0,5 m/sec lijkt weinig. De opbrengst van windturbines gaat echter tot de 3^e macht met de windsnelheid. Het scheelt derhalve ca. 25% in de opbrengst.

De windsnelheid op ashoogte wordt met name bepaald door de ruwheid in de omgeving tot ca. 10 km van de windturbines. In het westen van Utrecht is grotendeels sprake van grote open gebieden (Groene Hart) en open waters (o.a. de Vinkeveense Plassen) terwijl in het oosten van Utrecht hoogteverschillen zijn (Utrechtse Heuvelrug) die ervoor zorgen dat de windsnelheden daar een stuk lager zijn.

Desgevraagd antwoordt spreker dat sprake moet zijn van grote wateroppervlakten. Het Amsterdam-Rijnkanaal heeft geen invloed op de windsnelheid. Vastgesteld kan worden, dat de zuid-oosthoek van de provincie Utrecht qua windrijkheid het minst gunstig is.

Desgevraagd door de voorzitter antwoordt spreker, dat de overheersende windrichting in Nederland zuid-west is.

Spreker kan moeilijk antwoord geven op de vraag welke locaties de voorkeur hebben. Een en ander is afhankelijk van de aspecten die een rol spelen bij de afweging. De Mer biedt in deze overigens duidelijke handreikingen.

In de Mer is een turbine opgenomen met een rotor van 1200 m en een ashoogte van 120 m.

Een prototype draait al in Duitsland. Er worden nu zelfs al nog grotere windturbines ontwikkeld. De vraag is echter wel of dergelijke turbines wel thuishoren op land in dichtbevolkte gebieden of veel meer als offshore turbines moet worden aangemerkt.

Dat de 'schoonheid' van de windturbines bij de nadelen staat is gebaseerd op de ingediende bezwaren.

De heer De Heer heeft begrepen, dat de locaties verschillen als het gaat om verstoring van vogels. Hij informeert welke locatie goed en welke minder goed scoort.

Mevrouw Kraaijer antwoordt, dat deze informatie in de Mer is te vinden.

Algemene inleiding door de heer Jansen (NMU)

De heer Jansen (NMU) gaat in een algemene inleiding in op windmolens en vogels. Hij deelt mede, dat hij zijn presentatie heeft kortgesloten met de Vogelbescherming Nederland. De presentatie is als bijlage aan het verslag gevoegd. Korthedshalve zij verwezen naar de inhoud.

Technische vragen

Mevrouw Oostlander memoreert dat vogels om de locaties heen gaan vliegen en dat dit extra energie kost. Zij informeert of daarop niet zou kunnen worden gemitigeerd door bijv. een extra groot fourageergebied te maken.

De heer Vis informeert naar het advies van de WEOM ter zake Zeldert.

De heer De Heer informeert of het omvliegprobleem alleen bij Zeldert een rol speelt.

De voorzitter informeert naar de vlieghoogte van trekkende vogels.

De heer Jansen antwoordt, dat vogels op verschillende hoogtes vliegen; dit is afhankelijk van het weer. Omvliegen kost extra energie. Dat is alleen te mitigeren als er ruimte is om fourageergebieden te maken op een andere plek nabij de slaapplaats. Met name het probleem van de wilde zwaan ligt moeilijker omdat die populatie erg gefocussed is en gebonden is aan Arkenheem, de Puttenpolder, Zeldert en de Bunschoterpolder.

Het omvliegprobleem speelt niet bij één van de locaties in het westen langs het Amsterdam-Rijnkanaal. Daar zitten de vogels met name in de uiterwaarden. Desgevraagd antwoordt spreker dat de trek hoofdzakelijk langs de rivier ligt en niet zozeer vanuit het Kromme Rijngebied. Dat zijn altijd kleinere aantallen.

De heer Boerkamps zet uiteen dat WEOM bij de quickscan Amersfoort met name heeft gekeken naar locaties binnen Amersfoort. WEOM heeft wel voor de voormalige REMU in 1991 een scan gedaan over de hele provincie Utrecht. Daaruit is o.a. ook de locatie bij Eemnes, Baarn, Bunschoten uitgekomen. De WEOM is altijd terughoudend geweest met de ontwikkeling daarvan mede vanwege de vogels. Uiteindelijk is daar ook een andere initiatiefnemer terechtgekomen. Eneco (v.h. Remu) heeft bewust gekozen voor locaties waar men de minste problemen verwacht en dat was niet de locatie bij de A1.

Politieke inleiding door mevrouw Doornenbal

Mevrouw Doornenbal zet uiteen dat de CDA-fractie in het kader van het streekplan alle afdelingen van het CDA binnen de provincie heeft bezocht. Hierbij kwamen ook de windmolens ter sprake. Spreekster is erachter gekomen dat niemand de windturbines wil, niemand ze mooi vindt, maar ook niemand met een nog niet bekend zwaarwegend argument tegen kwam. Aan de hand van een kaart ligt spreekster vervolgens de reacties toe ten aanzien van de verschillende locaties toe.

In het noorden bij de A2 bij Baambrugge. Abcoude heeft een alternatief bedacht nl. een locatie langs het Amsterdam-Rijnkanaal. Loenen is daar weer erg op tegen.

Bij Breukelen en Maarssen heeft spreekster niet veel reacties tegen gehoord.

In Woerden is heel veel weerstand. Daar gebeurt ook heel veel, ook op het gebied van de infrastructuur.

Tegen het gebied tussen Houten en Wijk bij Duurstede, waar men bezig is met ruilverkaveling, bestaat weerstand.

De locatie bij de A1 ligt dicht tegen Baarn aan; de grootste tegenstander is echter Eemnes.

Ten aanzien van de windturbines zijn meer dan 4000 bezwaarschriften ontvangen, waarvoor de politiek haar ogen niet kan sluiten. De argumenten van tegenstanders zijn o.a.: aantasting van de open ruimte, geluidshinder, reflectie, slagschaduw.

Spreekster is van mening, dat de politiek voor een drietal keuzes staat:

1. gaat de politiek voor 50 MW of voor meer;
2. gaat de politiek voor het open landschap of het dichtbevolkte gebied;
3. gaat de politiek voor de concrete beleidsbeslissing hetgeen een presterende provincie betekent en realisatie van het BLOW-akkoord of wordt gekozen voor initiatieven van onderop. Het laatste betekent wel dat de realisatie van de BLOW een stuk moeilijker zal worden.

Technische vragen

De voorzitter informeert of de provincie Utrecht de enige is die BLOW naleeft.

Mevrouw Kraaijer antwoordt dat de provincie Utrecht op dit moment inderdaad de enige provincie is die het instrument concrete beleidsbeslissing inzet voor de realisering van haar BLOW-taakstelling. De meeste andere provincies zijn wel bezig gebieden aan te wijzen in het streekplan. Zij werken meer met het honoreren van initiatieven van onderop en ook wel met het stimuleren van gemeenten daarin. Dat doet de provincie Utrecht overigens ook. Naast het feit dat GS het instrument van concrete beleidsbeslissing voorstellen, wordt ook gewerkt aan het creëren van draagvlak door middel van overleg met gemeenten. Overigens zij opgemerkt dat de meeste andere provincies al veel langer bezig zijn. Voor BLOW was er een overeenkomst met alle windrijke provincies (kustprovincies) om in het jaar 2000 1000 MW opgesteld te hebben. Die provincies hebben het instrument van concrete beleidsbeslissing derhalve minder nodig, omdat daar al veel meer gemeenten al in de 'positieve stand' staan en die provincies ook veel meer ruimte hebben. De provincie Utrecht is achterstand aan het inhalen.

De heer De Vries informeert op hoeveel MW de provincie Utrecht inmiddels staat. Mevrouw Kraaier antwoordt dat sprake is van een zeer beperkt aantal kleinschalige initiatieven te weten in Lopik, Houten (bedrijventerrein De Meerpaal) en Nieuwegein ('t Klooster). Dit zijn serieuze locaties, die echter nog in procedure moeten worden gebracht.

Mevrouw Doornenbal informeert naar de stand van zaken met betrekking tot de aangewezen locaties.

Mevrouw Kraaier licht toe dat voor alle in het streekplan genoemde grootschalige locaties initiatiefnemers zijn. Dat is het probleem niet. Het probleem ligt meer bij de gemeenten. De kleinschalige initiatieven worden ook door de desbetreffende gemeenten gedragen.

Politieke discussie

De voorzitter benadrukt nogmaals dat het om een eerste oriëntatie gaat.

Mevrouw Jonkers deelt mede, dat de SP-fractie voorstander is van windenergie en absoluut wil vasthouden aan BLOW. Wat de SP betreft is de enige discussie: per locatie bekijken of deze al dan niet acceptabel is. De SP wil via het streekplan zoveel mogelijk locaties openhouden, omdat zij heeft begrepen dat later in het traject nog best een locatie kan afvallen (op grond van milieuvergunningen, e.d.). Wat betreft het communicatieaspect en de weerstand die dit alles oproept bij de bevolking, heeft de SP wat twijfels ten aanzien van de kleinschalige locaties. De SP heeft moeite met de vage, abstracte voorwaarden die daarvoor worden gesteld waardoor veel onrust heerst in de hele provincie. Op dit moment zegt de SP-fractie tegenover alle locaties Ja, mits....., met uitzondering van de locaties Bunschoten waar Nee, tenzij.....geldt. Dit heeft o.a. te maken met het aspect van de vogels. Op grond van hetgeen hedenavond door de inleiders naar voren is gebracht, neigt de SP-fractie ernaar die locatie vooralsnog af te keuren.

Mevrouw Kramer deelt mede, dat de PvdA-fractie BLOW in principe ondersteunt. De PvdA staat op het standpunt dat uitgegaan moet worden van minimaal 50 MW. Gekeken zal moeten worden wat te realiseren is. Daarbij moeten zeker ook de initiatieven vanuit gemeenten in ogenschouw worden genomen. Het provinciaal beleid mag daarvan echter niet afhankelijk worden gemaakt. De provincie moet haar eigen verantwoordelijkheid nemen; zij heeft haar eigen beleid vastgesteld. Voor wat betreft de locaties heeft de PvdA wél negatieve geluiden gehoord over de locatie bij de A2 Maarsse/Breukelen. Een en ander is natuurlijk afhankelijk van de mensen die men spreekt en het tijdstip waarop. In die zin zullen de bezwaarschriften moeten worden afgewacht. De PvdA is tegenstander van de locatie Bunschoten. Niet alleen vanwege de vogels maar ook op grond van het provinciaal beleid om het landschap open te houden.

De heer Vis deelt mede dat de GL-fractie nog geen standpunt heeft ingenomen. GL wil de bezwaarschriften met een open mind tegemoet treden en bekijken welke al dan niet steekhoudend zijn. De GL-fractie staat op het standpunt dat de 50 MW dient te worden aangemerkt als minimum. Er is al sprake van een reductie. Een alternatief, dat GL al jaren voor ogen staat nl. een reductie van het aantal autobewegingen, lukt niet en in die zin zal het wellicht de windenergie moeten worden. De discussie hierover binnen de GL-fractie is echter nog niet afgerond. Spreker is aanwezig geweest op één van de bijeenkomsten van het CDA bij de Eemhoeve. Daar werd massaal nee gezegd tegen windmolens. Door sommigen werd een krachtig pleidooi gehouden voor het betrekken van kernenergie uit Frankrijk. Dat zou in de visie van GL een verkeerde beweging zijn en ook geen echte oplossing bieden.

Spreker heeft met belangstelling kennisgenomen van de toelichting over de vogeltrek. Hij heeft vernomen dat de boeren bij Arkenheem wilde zwanen willen doodschieten vanwege de schade die ze aanrichten; hij vraagt zich af of hij diezelfde mensen dan ook moet geloven als ze betogen geen windmolens te willen vanwege de vogels.

De heer De Vries deelt mede, dat de huidige fractie van D66 – in tegenstelling tot de D66-fractie in de vorige verkiezingsperiode – zeer ongelukkig is met het BLOW-convenant. D66 is op zich voorstander van windenergie, maar vindt een bestuurlijk instrument een slechte methode om windenergie in Nederland te realiseren. D66 had zich bijvoorbeeld kunnen voorstellen, dat met Flevoland een deal was gesloten in het kader van de Flevo-optie. Het BLOW-convenant is echter een feit en het openbreken van deze overeenkomst lijkt D66 geen optie.

In de visie van D66 is de locatie bij Bunschoten niet geschikt vanwege de open ruimte. Dit geldt ook voor de locatie Woerden-west gelet op de plannen van Zuid Holland (bij Molenvliet). Dit zal in samenhang met elkaar moeten worden gezien. De voorkeur van D66 gaat voornamelijk uit naar de locaties langs het Amsterdam-Rijnkanaal en eventueel Breukelen naar boven toe.

De heer Damen deelt mede, dat de VVD-fractie a priori niet tegen windenergie is. Echter, hetgeen waarover de commissie thans praat zou een middel moeten zijn om bij te dragen aan bepaalde duurzame energie. Het moet geen doel op zich worden. De VVD-fractie is van mening, dat maximaal 50 MW moet worden weggezet. Bekeken moet worden of een samenwerking mogelijk is met Molenvliet en de Flevo-optie. De VVD-fractie heeft er geen moeite mee een IPO-overeenkomst open te breken. Gekeken zal moeten worden naar de technologie. Indien stapelen mogelijk is, kan het aantal windturbines wellicht worden beperkt. Naast de opties Molenvliet en Flevo zullen de initiatieven vanuit Houten, Nieuwegein en wellicht nog enkele andere meegeteld moeten kunnen worden om de overeengekomen 50 MW te realiseren. Op de locatiekeuze komt de VVD-fractie nader terug bij de behandeling van het streekplan. Wel merkt spreker op dat het Kromme Rijngebied aansluitend aan Langbroekerwetering in de concept-nota Ruimte is aangewezen als Nationaal Landschap. Indien geïnvesteerd wordt in het behoud en herstel van dergelijke gebieden verbaast het de VVD-fractie dat voorgesteld wordt in het Krommerijngebied, waar nog geen sprake is van horizonvervuiling, in een lijnopstelling een grote windmolenvoorziening te realiseren. Hetzelfde geldt voor Bunschoten en Woerden. Een aantal locaties valt voor de VVD-fractie zondermeer af zoals bij Wijk bij Duurstede, Houten en daar langs het Amsterdam-Rijnkanaal. Een combinatie met andere voorzieningen zoals wegen, spoorwegen, het Amsterdam Rijnkanaal (langs de A2) is voor de VVD-fractie eventueel bespreekbaar.

De heer Vis memoreert dat het doel van de VVD-fractie 50 MW is; hij informeert naar het middel.

De heer Damen antwoordt dat de aantallen en eventuele samenwerking met Flevoland en Zuid-Holland de middelen zijn.

De heer Vis staat op het standpunt dat het uiteindelijke doel een CO₂-reductie moet zijn.

De heer Damen merkt op, dat voor het realiseren van een CO₂-reductie niet alleen windenergie een middel is. Het aanleggen van 25 ha bos levert evenveel CO₂-reductie op als het plaatsen van 2,5 MW aan windmolens.

De voorzitter stelt voor deze discussie voort te zetten in het kader van de bespreking van het PMP in de statencommissie WEM.

Naar aanleiding van een desbetreffende opmerking van de heer Damen licht de heer Jansen toe geen pleidooi te hebben willen houden voor het verdubbelen van het aantal fourageergebieden. Spreker heeft slechts de verhoudingen willen aangeven.

De heer Van Kranenburg deelt mede dat de CU-fractie nog geen definitief standpunt heeft ingenomen. Wel kan worden meegedeeld, dat de CU de locatie Wijk bij Duurstede afkeurt. Hedenavond is voor spreker een nieuw aspect in de discussie ingebracht nl. de kWh. Dat impliceert dat niet alleen over de locatie wordt gesproken maar ook over de voorzieningen als zodanig. Het laatste is in principe een gemeentelijke aangelegenheid, zodat spreker zich nader moet beraden over de consequenties hiervan voor het standpunt van de CU-fractie. De CU staat wel op het standpunt dat windenergie nadere ontwikkeling en voortstuwung behoeft. De CU wil in principe niet tornen aan de 50 MW; in principe omdat spreker nog wil nadenken over de rendementsgedachte. Wellicht is meer netto kWu te halen uit een slim geplaatste 40 MW dan uit een fout geplaatste 80 MW.

De heer Ooms deelt mede dat de SGP-fractie wil vasthouden aan maximaal 50 MW. De locatie Bunschoten is voor de SGP-fractie onbespreekbaar. Spreker sluiten zich aan bij het doel-middelenbetoog van de VVD-fractie en deelt mede dat de SGP-fractie de middelendiscussie over de wijze waarop de 50 MW wordt gehaald graag wil voeren.

Mevrouw Doornenbal merkt op dat de fracties zich nog niet hebben uitgesproken over het instrument van de concrete beleidsbeslissing. Voorts deelt zij mede, dat de discussie over de locaties binnen de CDA-fractie nog niet is afgerond. Wel is een uitspraak gedaan over het Kromme Rijngebied. Een aantal leden van de fractie staat op het standpunt dat de 50 MG er zondermeer moet komen door middel van het instrument van de concrete beleidsbeslissing; een aantal leden acht een dergelijk instrument niet democratisch en vraagt zich af of het zo zwaarwegend is dat voor dit instrument moet worden gekozen of dat het wellicht beter is draagvlak te creëren van onderaf.

Mevrouw Kramer deelt de opmerking over het niet democratisch zijn niet; zij is van mening dat de gemaakte afspraak gewoon moet worden nagekomen. Het streekplan is ter inzage gelegd; er zijn informatiebijeenkomsten gehouden en de burger heeft zijn/haar zienswijze kunnen indienen. De provincie heeft een beleid ingezet en indien er thans voor wordt gekozen te wachten op initiatieven van onderaf dan is de provincie afhankelijk van gemeenten. Zij vraagt zich af of dat wel zo verstandig is.

De heer Damen merkt op dat iedere fractie, met uitzondering van het CDA, heeft aangegeven in welke richting op dit moment over bepaalde zaken wordt gedacht. Spreker verneemt dit ook graag van de CDA-fractie.

Mevrouw Doornenbal antwoordt daar geen uitspraak over te kunnen doen. Die discussie is nog niet in de fractie gevoerd en zij wil daarop derhalve niet vooruitlopen.

De heer De Heer is van mening dat, nu het instrument van de concrete beleidsbeslissing inmiddels naar buiten is gebracht, de provincie niet meer terugkan. Indien het instrument wordt teruggetrokken, krijgt men een en ander niet meer voor elkaar via een ander instrument. In zijn visie is die discussie derhalve een gepasseerd station.

Mevrouw Doornenbal vraagt zich af of dat het geval is. GS doen het voorstel, maar PS besluiten.

De heer Damen stelt vast dat de CDA-fractie hiermee aangeeft bereid te zijn de discussie over het instrument van de concrete beleidsbeslissing open te breken.

Mevrouw Doornenbal benadrukt nogmaals, dat die discussie nog in de CDA-fractie moet worden gevoerd. Persoonlijk is spreekster echter van mening dat PS daarvoor open moet kunnen staan.

De heer De Vries informeert wat in dat geval gebeurt met alle inspraak. Hij veronderstelt, dat de reacties met name zijn gekomen vanwege het feit dat het om een dergelijk middel gaat. Mevrouw Doornenbal merkt op dat de communicatie rondom dit streekplan blijkbaar erg goed is geweest. Zij acht het, juist op grond van alle weerstand, gewenst het instrument van de concrete beleidsbeslissing af te wegen tegen het afwachten van initiatieven die van onderaf worden ontwikkeld.

De heer De Heer kan zich voorstellen dat, juist omdat gekozen is voor de concrete beleidsbeslissing, heel veel bezwaarschriften zijn ingediend en de provincie nu wordt gedwongen de beste locaties te kiezen. Het bovenlokale vraagstuk ligt nu bij de provincie waar het in de visie van spreker ook thuishoort. Wellicht is wel het beste middel gekozen om die bovenlokale discussie te voeren.

De heer Vis deelt de redenering van de heer De Heer.

De heer De Vries is van mening dat de bezwaren moeten worden gezien in relatie tot het totaal aantal reacties dat is binnengekomen op het streekplan. Dan valt op dat het aantal reacties ten aanzien van de windturbines onevenredig veel is. Dat geeft aan dat sprake is van een zeer heikel punt.

De heer De Heer is van mening dat dit aantal ook kan worden gerelativeerd, omdat alleen bij de windmolens sprake is van een concrete beleidsbeslissing. De vraag is wat voor een bepaald vraagstuk het beste instrument is.

De voorzitter heeft de indruk, dat de discussiepunten helder naar boven zijn gekomen.

De heer De Vries betreurt dat hedenavond niet is ingegaan op Woerden. Spreker heeft moeite met de cumulatie van locaties in die hoek. Hij informeert of daarover tussen de provincies Utrecht en Zuid-Holland een afstemming plaatsvindt.

Mevrouw Kraaijer merkt op, dat het in Zuid-Holland een locatie van 4 turbines betreft. Deze locatie ligt in het verlengde van de meest westelijke opstelling van de Provincie Utrecht. Het is nog maar de vraag of de locatie in Zuid-Holland gerealiseerd gaat worden. De bestemmingsplanprocedure moet nog worden gevolgd. Er zijn contacten met Zuid-Holland. Indien de locatie in het streekplan blijft gehandhaafd, zal zeker nadere afstemming plaatsvinden met Zuid-Holland.

Desgevraagd door de voorzitter antwoordt spreekster dat Buitenborgh (Vinkeveen) is meegenomen in de Mer. Voor een verblijfsrecreatiegebied gelden dezelfde normen als voor woongebieden.

De heer De Vries informeert of nog gezocht moet worden naar alternatieve locaties indien locaties zoals het Kromme Rijngebied op grond van de nota Ruimte afvallen.

Mevrouw Kraaijer antwoordt dat op dit moment niet te kunnen overzien. In de 5e Nota stonden ook door het Rijk gestelde voorwaarden voor het plaatsen van windturbines. Eén van de voorwaarden was o.a. dat het niet in Nationale Landschappen mocht. Voorzover spreekster bekend is, is een dergelijke voorwaarde in de nota Ruimte niet gesteld. Het is derhalve niet gezegd, dat windturbines niet in een Nationaal Landschap mogen worden geplaatst.

Naar aanleiding van een desbetreffende opmerking van de heer Damen merkt spreekster op dat ook de voorwaarden waarop de provincies geacht worden plaatsing toe te laten in de Nota Ruimte veel minder scherp zijn geformuleerd dan in de 5^e Nota.

De voorzitter merkt op dat de reactie van de Minister op de bedenkingen vooralsnog zal moeten worden afgewacht.

Mevrouw Oostlander informeert of de concrete beleidsbeslissing het enige instrument is en waarom GS daarvoor hebben gekozen.

Mevrouw Kraaijer antwoordt, dat hiervoor om een aantal redenen is gekozen:

- de provincie is min of meer van plaatsing verzekerd, omdat het automatisch doorwerkt in bestemmingsplannen;
 - de provincie wil hiermee vooral faciliterend zijn naar gemeenten toe. Alleen in het kader van het streekplan zijn bezwaar- en beroepsmogelijkheden. Dat betekent dat tegen een bestemmingsplan geen bezwaar- en beroep meer mogelijk is tegen de locatie;
 - het opnemen van een concrete beleidsbeslissing in het streekplan houdt verband met de Mer. Die hoeft een gemeente dan ook niet meer te doen.
 - het bovenlokale belang vergt dat dergelijke beslissingen op provinciaal niveau worden genomen. Van begin af aan is de insteek van GS geweest dat het van bovenlokaal belang is, een enorme impact heeft zodat de provincie moet trachten daarin de regie te voeren wat betreft locatiekeuzen vanwege met name ruimtelijke overwegingen;
- De voorzitter voegt hieraan toe dat het ook goed past in de nieuwe filosofie ten aanzien van ruimtelijke ordening waarin van een controlerende ruimtelijke ordening naar ontwikkelingsplanologie wordt overgegaan;
- het past goed in de presterende provincie.

Mevrouw Oostlander merkt op dat het allemaal hele goede argumenten zijn. Voorzover haar bekend is, is over dit onderwerp nooit een discussie gevoerd in PS.

Mevrouw Kraaijer onderschrijft het vorenstaande.

De heer Jansen maakt van de gelegenheid gebruik mee te delen dat hij bereid is nog een keer met iedere fractie afzonderlijk over deze problematiek te praten.

De heer Boerkamps deelt mede dat die bereidheid ook voor WEOM geldt. Zeker als het om inhoudelijke zaken gaat, is WEOM graag bereid ondersteuning te verlenen. Een en ander is tenslotte ook van belang voor partijen die bezig zijn met windenergie.

Met betrekking tot de concrete beleidsbeslissing hecht spreker eraan op te merken dat Eneco (v.h. Remu) al op een aantal locaties bezig was met de ontwikkeling van windenergie. Deze ontwikkelingen liggen al een hele tijd stil door het traject dat thans in het kader van de concrete beleidsbeslissing doorlopen wordt. Op het moment dat het instrument wordt teruggetrokken, is de kans groot dat de gemeente helemaal niet meer meewerkt. Hij geeft dit punt in het kader van de overwegingen, die nog binnen de fracties zullen plaatsvinden mee.

De voorzitter bedankt de heren Boerkamps en Jansen tot slot voor hun heldere presentatie. Hij sluit hierna de vergadering onder dankzegging voor ieders komst en inbreng.

Wijzigingsvoorstel verslag statencommissie REG van 22 april 2004
Thema windturbines

C. van Kranenburg blz. 7 2^e tekstblok 2^e zin:

“Wel kan worden meegedeeld dat de CU de locatie Wijk bij Duurstede afkeurt.” Moet zij:
“Wel kan worden meegedeeld dat de ChristenUnie de locatie Wijk bij Duurstede **niet**
afkeurt.”